

I

(Jogalkotási aktusok)

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2010/64/EU IRÁNYELVE

(2010. október 20.)

a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 82. cikke (2) bekezdése második albekezdésének b) pontjára,

tekintettel a Belga Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, a Luxembourgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, Románia, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság kezdeményezésére ⁽¹⁾,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való továbbítását követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az Unió a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fenntartását és fejlesztését tűzte ki célul. Az 1999. október 15–16-i, tamperei Európai Tanács elnökségi következtetéseivel, különösen annak 33. pontjával összhangban az ítéletek és az igazságügyi hatóságok egyéb határozatai kölcsönös elismerése elvének az Unióban a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés sarokkövévé kell válnia, mert a fokozott kölcsönös elismerés és a jogszabályok szükséges közelítése megkönnyítené a hatáskörrel rendelkező hatóságok közötti együttműködést és az egyének jogainak bírói védelmét.

⁽¹⁾ HL C 69., 2010.3.18., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2010. június 16-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2010. október 7-i határozata.

- (2) 2000. november 29-én a Tanács – a tamperei következtetésekkel összhangban – olyan intézkedési programot fogadott el, amelynek célja a határozatok kölcsönös elismerése elvének a büntetőügyek során való érvényesítése ⁽³⁾. A programhoz írt bevezető szerint a kölcsönös elismerés „a tagállamok közötti együttműködés fokozását és egyúttal az egyének jogainak védelmének erősítését is szolgálja”.

- (3) A büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének megvalósítása előfeltételként szükségesé teszi, hogy a tagállamok megbízzanak egymás büntető igazságszolgáltatási rendszerében. A kölcsönös elismerés foka nagymértékben függ számos tényezőtől, így a gyanúsítottak és vádlottak jogait garantáló mechanizmusoktól és a kölcsönös elismerés elve alkalmazásának megkönnyítéséhez szükséges közös minimumstandardoktól.

- (4) A büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése csak a bizalom szellemében működhet hatékonyan, amelynek keretében nem kizárólag az igazságügyi hatóságok, hanem a büntetőeljárás összes szereplője is egyenértékűnek tekinti a többi tagállam igazságügyi hatóságai által hozott határozatokat a sajátjaival, ami nemcsak a másik tagállam szabályainak helyénvalóságába, hanem a szabályok megfelelő alkalmazásába vetett bizalmat is feltételezi.

- (5) Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (a továbbiakban: az EJE) 6. cikke és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) 47. cikke rögzíti a tisztességes tárgyaláshoz való jogot. A Charta 48. cikkének (2) bekezdése garantálja a védelemhez való jog tiszteletben tartását. Ez az irányelv tiszteletben tartja az említett jogokat, és azt ennek megfelelően kell végrehajtani.

⁽³⁾ HL C 12., 2001.1.15., 10. o.

- (6) Annak ellenére, hogy valamennyi tagállam részes fele az EJEE-nek, a tapasztalatok szerint ez önmagában nem minden esetben nyújt alapot arra, hogy kellő mértékben megbízzanak a többi tagállam büntető igazságszolgáltatási rendszerében.
- (7) A kölcsönös bizalom erősítése megköveteli az EJEE 6. cikkében rögzített jogok és garanciák következetesebb végrehajtását. Megköveteli továbbá – ezen irányelv és más intézkedések révén – az EJEE-ben és a Chartában meghatározott minimumstandardok továbbfejlesztését is az Unión belül.
- (8) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 82. cikkének (2) bekezdése előírja a tagállamokban alkalmazandó minimumszabályok megállapítását, hogy elősegítsék a határokon áterjedő dimenzióval rendelkező büntetőügyekben az ítéletek és bírósági határozatok kölcsönös elismerését, valamint a rendőrségi és igazságügyi együttműködést. A 82. cikk (2) bekezdése második albekezdésének b) pontja azon területek egyikeként hivatkozik az egyének büntetőeljárásban való jogaira, ahol minimumszabályokat lehet megállapítani.
- (9) A közös szabályozási minimumok következtében nőnie kell a tagállamokban a büntető igazságszolgáltatási rendszerbe vetett bizalomnak, ami egyben a kölcsönös bizalom jegyében hatékonyabb igazságügyi együttműködést eredményez. Ilyen szabályozási minimumokat kell alkalmazni a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsolás és fordítás terén.
- (10) A Tanács 2009. november 30-án állásfoglalást fogadott el a büntetőeljárásban a gyanúsítottak vagy vádlottak eljárási jogainak megerősítését célzó ütemtervről⁽¹⁾. Az ütemterv, fokozatos megközelítést alkalmazva, intézkedések elfogadására hívott fel a fordításhoz és tolmácsoláshoz való jog (A. intézkedés), a jogokról és a vádról való tájékoztatáshoz való jog (B. intézkedés), a jogi tanácsadáshoz való jog és a költségmentesség (C. intézkedés), a hozzátartozókkal, munkaadókkal és konzuli hatóságokkal való kapcsolattartáshoz való jog (D. intézkedés), valamint a veszélyeztetett gyanúsítottakra vagy vádlottakra vonatkozó különleges biztosítékok (E. intézkedés) vonatkozásában.
- (11) A 2009. december 10-én elfogadott stockholmi programban az Európai Tanács üdvözölte az ütemtervet, és azt a stockholmi program részévé tette (2.4. pont). Az Európai Tanács hangsúlyozta az ütemterv nem kimerítő jellegét, felkérve a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a vádlottak és a gyanúsítottak minimális eljárási jogainak további elemeit, és mérje fel, hogy egyéb kérdésekkel – például az ártatlanság véelmével – szükséges-e foglalkozni a jobb együttműködés elősegítése érdekében e területen.
- (12) Ez az irányelv az ütemterv A. intézkedéséhez kapcsolódik. A büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsolás és fordítás terén alkalmazandó közös minimumszabályokat állapít meg a tagállamok közötti kölcsönös bizalom fokozása céljából.
- (13) Ez az irányelv a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról szóló tanácsi kerethatározatra irányuló, 2009. július 8-i bizottsági javaslatra, valamint a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló, 2010. március 9-i bizottsági javaslatra támaszkodik.
- (14) Az EJEE-nek az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélezési gyakorlatában értelmezett 6. cikke tartalmazza a tolmácsolás és fordítás igénybevételéhez való jogot azok számára, akik nem beszélnek vagy nem értik az eljárás nyelvét. Ezen irányelv elősegíti e jogok gyakorlati alkalmazását. E célból ezen irányelv biztosítani kívánja a gyanúsítottak vagy a vádlottak tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogát a büntetőeljárás során, a tisztességes eljáráshoz való joguk biztosítása érdekében.
- (15) Az ezen irányelvben foglalt jogokat szükséges kísérő intézkedéseként – az ezen irányelvben megállapított kereteken belül – alkalmazni kell az európai elfogatóparancs⁽²⁾ végrehajtása tekintetében is. A végrehajtó tagállamoknak gondoskodniuk kell tolmácsolásról és fordításról az eljárás nyelvét nem beszélő vagy nem értő kérésű személy javára, valamint viselniük is kell ennek költségeit.
- (16) Egyes tagállamokban a viszonylag kisebb súlyú cselekmények esetében a szankciókat a büntetőügyekben hatáskörrel rendelkező bíróságtól (büntetőbíróságtól) eltérő hatóság szabja ki. Ez lehet a helyzet például a nagy számban elkövetett közlekedési szabálysértések esetén, amelyeket közúti ellenőrzést követően állapíthatnak meg. Ilyen helyzetekben nem lenne ésszerű megkövetelni az illetékes hatóságoktól, hogy biztosítsák az ezen irányelv szerinti valamennyi jogot. Amennyiben valamely tagállam joga úgy rendelkezik, hogy a kisebb súlyú cselekményekre vonatkozó szankciót a büntetőbíróságtól eltérő hatóság szabja ki, és az ilyen szankció kiszabásával szemben büntetőbírósághoz lehet jogorvoslattal fordulni, az irányelvet csak a jogorvoslatot követően a büntetőbíróság előtt lefolytatott eljárásra kell alkalmazni.

⁽¹⁾ HL C 295., 2009.12.4., 1. o.

⁽²⁾ A Tanács 2002. június 13-i 2002/584/JHA kerethatározata az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról (HL L 190., 2002.7.18., 1. o.).

- (17) Ezen irányelvnek biztosítani kell a költségmentes és kielégítő nyelvi segítségnyújtást, lehetővé téve a büntető-eljárás nyelvét nem beszélő vagy nem értő gyanúsítottak vagy vádlottak számára a védelemhez való joguk teljes körű gyakorlását, továbbá védenie kell a tisztességes eljárást.
- (18) A gyanúsítottak vagy a vádlottak javára szolgáló tolmácsolást késedelem nélkül kell biztosítani. Ha azonban a tolmácsolás biztosításáig valamennyi idő eltelik, ez nem tekintendő a tolmácsolás késedelem nélküli biztosítására vonatkozó követelmény megsértésének, amennyiben az említett időszak az adott körülmények között ésszerű.
- (19) A gyanúsítottak vagy a vádlottak és jogi képviselőjük közötti kommunikációt ezen irányelvvvel összhangban tolmácsolni kell. A gyanúsítottaknak vagy a vádlottaknak képesnek kell lenniük többek között arra, hogy jogi képviselőjüknek elmagyarázzák az eseményekről saját változatukat, rámutassanak azon állításokra, amelyekkel nem értenek egyet, és felhívják jogi képviselőjük figyelmét a védelmük során felhasználandó tényekre.
- (20) A védelem felkészülésének lehetővé tétele érdekében tolmácsolni kell a gyanúsítottak vagy a vádlottak és jogi képviselőjük közötti, az eljárás során lefolytatott bármely kihallgatással vagy meghallgatással, vagy fellebbezés vagy más eljárási – például óvadékra irányuló – indítvány benyújtásával közvetlen összefüggésben álló kommunikációt, amennyiben az a tisztességes eljárás biztosítása céljából szükséges.
- (21) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy eljárás vagy mechanizmus álljon rendelkezésre annak megállapítására, hogy a gyanúsítottak vagy a vádlottak beszélnek-e és értik-e a büntetőeljárás nyelvét, és szükségük van-e tolmács segítségére. Az ilyen eljárás vagy mechanizmus magában foglalja, hogy az illetékes hatóság megfelelő módon – beleértve az érintett gyanúsítottakkal vagy vádlottakkal való konzultációt is – ellenőrzi, hogy beszélnek-e és értik-e a büntetőeljárás nyelvét, és szükségük van-e tolmács segítségére.
- (22) Ezen irányelv értelmében a tolmácsolást és fordítást a gyanúsítottak vagy a vádlottak anyanyelvén vagy bármely más olyan nyelven kell biztosítani, amelyet beszélnek vagy értenek, annak érdekében, hogy védelemhez való jogukat teljes körűen gyakorolhassák, valamint a tisztességes eljárás garantált legyen.
- (23) Az ezen irányelvben foglalt, tolmácsoláshoz és fordításhoz való jog tiszteletben tartása nem veszélyeztethet más, a nemzeti jogban biztosított eljárási jogot.
- (24) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ellenőrzést lehessen gyakorolni a biztosított tolmácsolás és fordítás megfelelősége felett, ha erre egy adott ügyben az illetékes hatóságok figyelmét felhívták.
- (25) A nemzeti jog szerinti eljárásokkal összhangban a gyanúsítottak vagy a vádlottak, vagy az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárás alá vont személyek számára biztosítani kell azt a jogot, hogy megtámadhassák a tolmácsolás szükségtelen voltára vonatkozó határozatot. Ez a jog nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy olyan külön mechanizmusról vagy panasztételi eljárásról gondoskodjanak, amelynek keretében az ilyen határozat megtámadható, és nem sértheti az európai elfogatóparancs végrehajtására alkalmazandó határidőket.
- (26) Amennyiben a tolmácsolás minősége elégtelennek tekintendő a tisztességes tárgyaláshoz való jog biztosításához, az illetékes hatóságoknak képesnek kell lenniük a kijelölt tolmács leváltására.
- (27) A tisztességes igazságszolgáltatáshoz hozzátartozik az olyan gyanúsítottak vagy vádlottak iránti gondoskodási kötelesség, akik potenciálisan gyenge helyzetben vannak, különösen valamely olyan fizikai fogyatékoság miatt, amely befolyásolja az eredményes kommunikálásra való képességüket. Az ügyészségnek, a bűnüldöző szerveknek és az igazságügyi hatóságoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy az ilyen személyek hatékonyan gyakorolhassák az ezen irányelvben biztosított jogukat, például bármely olyan potenciális kiszolgáltatottság figyelembevételével, amely befolyásolja az eljárás követésére és önmaguk megértésére való képességüket, továbbá az említett jogok biztosítását szolgáló megfelelő lépések megtételével.
- (28) Videokonferencia távtolmácsolás céljaira való használatkor az illetékes hatóságoknak képesnek kell lenniük az európai e-igazságszolgáltatás keretében kifejlesztett eszközök igénybevételére (pl. videokonferencia-berendezéssel vagy -kézikönyvvel rendelkező bíróságokra vonatkozó információ).
- (29) Ezen irányelvet a megszerzett gyakorlati tapasztalatok fényében értékelni kell. Ha szükséges, azt az általa megállapított biztosítékok javítása érdekében módosítani kell.

- (30) A tisztességes eljárás biztosítása megköveteli, hogy a lényeges iratokat vagy legalább azok releváns részeit ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban lefordítsák a gyanúsítottak vagy a vádlottak javára. Bizonyos iratokat, így bármely szabadságelvonást elrendelő határozatot, bármely vádat illetőleg vádiratot, és bármely ítéletet e célból mindig lényegesnek kell tekinteni, és ezért azokat le kell fordítani. A tagállamok hatósága dönti el – hivatalból, vagy a gyanúsítottak vagy a vádlottak vagy jogi képviselőjük kérésére –, hogy mely egyéb iratok lényegesek a tisztességes eljárás biztosításához, amelyeket ezért szintén le kell fordítani.
- (31) A tagállamoknak elő kell segíteniük a jogi szakfordítók és tolmácsok nemzeti adatbázisaihoz való hozzáférést, amennyiben ilyen adatbázisok léteznek. Ezzel összefüggésben különös figyelmet kell fordítani arra a célra, hogy biztosított legyen a hozzáférés a meglévő adatbázisokhoz az e-igazságszolgáltatási portálon keresztül, amint azt a 2008. november 27-i többéves európai e-igazságszolgáltatási cselekvési terv (2009–2013) ⁽¹⁾ előírányozta.
- (32) Ezen irányelv minimumszabályokat határoz meg. A tagállamoknak képesnek kell lenniük az ezen irányelvben meghatározott jogok kiterjesztésére magasabb szintű védelem nyújtása érdekében az irányelv által kifejezetten nem szabályozott helyzetekben is. A védelem szintje soha nem csökkenhet az EJEE és a Charta által biztosított, az Emberi Jogok Európai Bíróságának vagy az Európai Unió Bíróságának esetjogában értelmezett standardok alá.
- (33) Ezen irányelv azon rendelkezéseit, amelyek megfelelnek az EJEE vagy a Charta által garantált jogoknak, az említett jogokkal összhangban kell értelmezni és végrehajtani, az Emberi Jogok Európai Bíróságának és az Európai Unió Bíróságának releváns esetjogában értelmezett módon.
- (34) Mivel ezen irányelv célját – nevezetesen a közös minimumszabályok meghatározását – a tagállamok nem tudják megfelelően megvalósítani, és ezért az léptéke és hatásai miatt uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság
- elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (35) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban e tagállamok bejelentették, hogy részt kívánnak venni ennek az irányelvnek az elfogadásában és alkalmazásában.
- (36) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt ezen irányelv elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) Ezen irányelv a büntetőeljárás és az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogra vonatkozó szabályokat állapít meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett jog személyekre attól az időponttól kezdve alkalmazandó, hogy a hatáskörrel rendelkező tagállami hatóságok – hivatalos értesítés útján vagy egyéb módon – a tudomásukra hozzák, hogy bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják vagy vádolják őket, egészen a büntetőeljárás befejezéséig, azaz annak végső megállapításáig, hogy elkövették-e a bűncselekményt, beleértve adott esetben a büntetékiszabást és a fellebbezés elbírálását is.

(3) Amennyiben valamely tagállam joga úgy rendelkezik, hogy a kisebb súlyú cselekményekre vonatkozó szankciókat a büntetőügyekben hatáskörrel rendelkező bíróságtól eltérő hatóság szabja ki, és az ilyen szankció kiszabásával szemben bírósághoz lehet fellebbezni, az ilyen fellebbezést követően ezen irányelvet csak az említett bíróság előtt lefolytatott eljárásra kell alkalmazni.

⁽¹⁾ HL C 75., 2009.3.31., 1. o.

(4) Ezen irányelv nem érinti a jogi képviselőnek a büntető-eljárás egyes szakaszaiban való jelenlétére vonatkozó nemzeti jogot, és nem érinti a gyanúsított vagy a vádlott büntetőeljárás iratokhoz való hozzáférési jogára vonatkozó nemzeti jogot sem.

2. cikk

A tolmácsoláshoz való jog

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a szóban forgó büntető-eljárás nyelvét nem beszélő vagy nem értő gyanúsítottak vagy vádlottak késelem nélkül tolmácsolást vehessenek igénybe a nyomozó és igazságügyi hatóságok előtt lefolytatott büntetőeljárások során, beleértve a rendőrségi kihallgatást, valamennyi bírósági tárgyalást és bármely szükséges közbelső meghallgatást is.

(2) Amennyiben a tisztességes eljárás védelme céljából szükséges, a tagállamok biztosítják, hogy tolmácsolás álljon rendelkezésre a gyanúsítottak vagy a vádlottak és jogi képviselőjük közötti, az eljárás során lefolytatott bármely kihallgatással vagy meghallgatással, vagy fellebbezési vagy más eljárási kérelmek benyújtásával közvetlen összefüggésben álló kommunikáció céljára.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti tolmácsoláshoz való jog magában foglalja a hallásban vagy beszédben akadályozott személyeknek történő segítségnyújtást is.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy eljárás vagy mechanizmus álljon rendelkezésre annak megállapítására, hogy a gyanúsítottak vagy a vádlottak beszélnek-e és értik-e a büntetőeljárás nyelvét, és szükségük van-e tolmács segítségére.

(5) A tagállamok a nemzeti jog szerinti eljárásokkal összhangban biztosítják, hogy a gyanúsítottaknak vagy a vádlottaknak joguk legyen megtámadni a tolmácsolás szükségességét megállapító határozatot, és amennyiben biztosítottak tolmácsolást, lehetőségük legyen panaszt tenni, ha a tolmácsolás minősége nem elégséges a tisztességes eljárás védelméhez.

(6) Adott esetben kommunikációs technológia is alkalmazható, úgymint videokonferencia, telefon vagy internet, kivéve, ha szükség van a tolmács fizikai jelenlétére a tisztességes eljárás biztosításához.

(7) Az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárások során a végrehajtó tagállam biztosítja, hogy illetékes hatósági

sági az ilyen eljárás alá vont olyan személyeket, akik az eljárás nyelvét nem beszélik, vagy nem értik, e cikkkel összhangban tolmácsolással lássák el.

(8) Az e cikk értelmében nyújtott tolmácsolás minőségének elégségesnek kell lennie a tisztességes eljárás garantálásához, különösen annak biztosításával, hogy a gyanúsítottak vagy a vádlottak megismerhessék az ellenük indított ügyet, és képesek legyenek gyakorolni védelemhez való jogukat.

3. cikk

A lényeges iratok fordításához való jog

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a büntetőeljárás nyelvét nem értő gyanúsítottak vagy vádlottak ésszerű időn belül megkapják mindazon iratok írásbeli fordítását, amelyek lényegesek annak biztosításához, hogy képesek legyenek gyakorolni védelemhez való jogukat, továbbá a tisztességes eljárás garantálásához.

(2) A lényeges iratok közé tartoznak a szabadságelvonásról szóló határozatok, a vád, illetőleg a vádirat, és bármely ítélet.

(3) Az illetékes hatóságok határoznak arról az adott ügyben, hogy bármely egyéb irat lényegesnek minősül-e. A gyanúsítottak vagy a vádlottak vagy jogi képviselőjük e célból indokolással ellátott kérelmet nyújthatnak be.

(4) Nem áll fenn követelmény a lényeges iratok azon részeinek lefordítására vonatkozóan, amelyek nem relevánsak annak szempontjából, hogy a gyanúsítottak vagy a vádlottak megismerjék az ellenük indított ügyet.

(5) A tagállamok a nemzeti jog szerinti eljárásokkal összhangban biztosítják, hogy a gyanúsítottaknak vagy a vádlottaknak joguk legyen megtámadni azt a határozatot, amely megállapítja, hogy nincs szükség az iratok vagy azok részeinek lefordítására, és amennyiben biztosítottak fordítást, lehetőségük legyen panaszt tenni, ha a fordítás minősége nem elégséges a tisztességes eljárás biztosításához.

(6) Az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárások során a végrehajtó tagállam biztosítja, hogy illetékes hatósági az ilyen eljárás alá vont bármely személyt, aki nem érti azt a nyelvet, amelyen az európai elfogatóparancsot kiállították, vagy amelyre azt a kibocsátó tagállam lefordította, ellássák az említett irat írásbeli fordításával.

(7) Az (1), (2), (3) és (6) bekezdésben megállapított általános szabályok alóli kivételként az írásbeli fordítás helyett biztosítani lehet a lényeges iratok szóbeli fordítását vagy szóbeli összefoglalását is, azzal a feltétellel, hogy az ilyen szóbeli fordítás vagy szóbeli összefoglalás nem sérti a tisztességes eljárást.

(8) Az e cikkben említett iratok lefordításához való jogról való lemondás feltétele az a követelmény, hogy a gyanúsítottak vagy a vádlottak előzetes jogi tanácsot kapjanak, vagy más módon teljes körű ismeretet szerezzenek az ilyen jogról való lemondás következményeiről, továbbá a lemondásnak egyértelműnek és önkéntesnek kell lennie.

(9) Az e cikk értelmében nyújtott fordítás minőségének elégségesnek kell lennie a tisztességes eljárás garantálásához, különösen annak biztosításával, hogy a gyanúsítottak vagy a vádlottak megismerhessék az ellenük indított ügyet, és képesek legyenek gyakorolni védelemhez való jogukat.

4. cikk

Tolmácsolási és fordítási költségek

A tagállamok az eljárás kimenetelétől függetlenül fedezik a 2. és 3. cikk alkalmazásából származó tolmácsolási és fordítási költségeket.

5. cikk

A tolmácsolás és a fordítás minősége

(1) A tagállamok konkrét intézkedéseket hoznak annak biztosítása érdekében, hogy a tolmácsolás és a fordítás megfeleljen a 2. cikk (8) bekezdése és a 3. cikk (9) bekezdése értelmében megkövetelt minőségnek.

(2) A tolmácsolás és fordítás megfelelőségének és az azokhoz való hatékony hozzáférés előmozdítása érdekében a tagállamok törekednek arra, hogy létrehozzák a megfelelő képesítéssel rendelkező független fordítók és tolmácsok nyilvántartását vagy nyilvántartásait. Mihelyt ezt a nyilvántartást vagy ezeket a nyilvántartásokat létrehozták, azokat adott esetben a jogi képviselők és a releváns hatóságok rendelkezésére kell bocsátani.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a tolmácsok és a fordítók tekintetében az ezen irányelv értelmében biztosított tolmácsolást és fordítást illetően titoktartási kötelezettség álljon fenn.

6. cikk

Képzés

A bírói függetlenség és az igazságszolgáltatási szervezet felépítésében az Unión belül fennálló különbségek sérelme nélkül, a tagállamok felkérlik a büntetőeljárásokban részt vevő bírák, ügyészek és igazságügyi személyzet képzéséért felelős személyeket, hogy a hatékony és eredményes kommunikáció biztosítása érdekében fordítsanak különös figyelmet a tolmács segítségével folytatott kommunikáció sajátosságaira.

7. cikk

Jegyzőkönyvbe vétel

Abban az esetben, ha a gyanúsított vagy a vádlott valamely nyomozó vagy igazságügyi hatóság általi kihallgatása vagy meghallgatása a 2. cikk szerint tolmács segítségével történt, a 3. cikk (7) bekezdése szerint a lényeges iratok szóbeli fordítását vagy szóbeli összefoglalását biztosították hatóság jelenlétében, vagy ha valamely személy a 3. cikk (8) bekezdése szerint lemondott a fordításhoz való jogról, a tagállamok biztosítják, hogy jegyzőkönyvbe vegyék ezen események megtörténtét, az érintett tagállam nemzeti jogával összhangban lévő jegyzőkönyvvezési eljárásnak megfelelően.

8. cikk

Csökkentés kizárása

Ezen irányelv egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely korlátozza vagy eltér az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben, az Európai Unió Alapjogi Chartájában, a nemzetközi jog egyéb releváns rendelkezéseiben vagy bármely tagállam jogában biztosított bármely olyan jogtól és eljárási biztosítéktól, amely magasabb szintű védelmet nyújt.

9. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2013. október 27-ig megfeleljenek.

(2) A tagállamok ezen intézkedések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

(3) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azoknak hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

10. cikk

Jelentéstétel

A Bizottság 2014. október 27-ig jelentést nyújt be – szükség esetén jogalkotási javaslatok kíséretében – az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli, hogy a tagállamok milyen mértékben tették meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy ezen irányelvnek megfeleljenek.

11. cikk

Hatálybalépés

Ezen irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

*12. cikk***Címzettek**

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2010. október 20-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BUZEK

a Tanács részéről

az elnök

O. CHASTEL
